
Ansvar för styrelse, VD och revisor i aktieföretag

Svante Johansson och Niclas Widjeskog

Lunds Domarakademi

2 oktober 2018

Struktur för seminariet

- Bolagsorganens kompetens och den inbördes ansvarsfördelningen
- Olika typer av ansvarsregler
- Den skadeståndsrättsliga kontexten
- Ansvaret gentemot bolaget
- Det externa ansvaret
- Beslut om ansvarsfrihet
- Talerätt
- Regressmöjligheter

Struktur för seminariet

- Preskription
- Ansvarsförsäkring
- Bristtäckningsansvaret
- Personligt betalningsansvar vid kapitalbrist
- Ansvaret för bolagets skatter
- Ansvarsgenombrott
- Revisors ansvar enligt ABL
- Revisors ansvar på kontraktuell grund

Källor

- Lagstiftning inkl. förarbeten
- Harmoniseringsarbetet inom EU
- Influenser från utländsk rätt
- Rättspraxis
- Doktrin
- Bolagsstyrningskoden, övriga styrdokument
- Självreglering; Regelverk för emittenter, Aktiemarknadsnämnden

---

Bolagsorganens kompetens och den inbördes ansvarsfördelningen

---

- Aktiebolagets organisation enligt ABL
- Betydelsen av styrdokument
- Lydnadsplikten
- Gränser (8 kap. 41 § andra st. ABL)

Generalklausulen i 8 kap. 41 § ABL

”Styrelsen eller någon annan ställföreträdare för bolaget får inte företa en rättshandling eller någon annan åtgärd som är ägnad att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för bolaget eller någon annan aktieägare.

En ställföreträdare för bolaget får inte heller följa en anvisning av bolagsstämman eller något annat bolagsorgan, om anvisningen inte gäller därför att den strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen.”

Samtycke

Regler avsedda att skydda enbart nuvarande aktieägare kan bortses från om alla aktieägare samtycker; jfr 7 kap. 26 § ABL (NJA 2013 s. 117).

Olika typer av ansvarsregler

- Skadeståndsansvar
- Straffansvar
- Skiljande från uppdraget / uteblivet omval
- Medansvar vid kapitalbrist
- Bristtäckningsansvar
- Skatteregler

Den skadeståndsrättsliga kontexten

- Allmänna skadeståndsrättsliga principer
- 2 kap. 2 § SkL
- Sysslomannareglerna i 18 kap. HB

Ansvaret gentemot bolaget

Ansvarssubjekt

Skadebegreppet

Skada vållad i uppdraget

Skadevållaren agerat culpöst

Adekvat kausalitet

Ansvarssubjekt

- 29 kap. 1 § ABL
- Styrelsesuppleanter och vice verkställande direktörer
- De facto / shadow directors (NJA 1997 s. 418)

Skadebegreppet

- Skada ska ha uppstått
- Typ av skada som ersätts

Skada vållad i uppdraget

- 29 kap. 1 § ABL ”...som när han eller hon fullgör sitt uppdrag...”
- Uppdragsavtalet med bolaget
- Betydelsen av registrering (8 kap. 13 och 33 §§ ABL)
- Åtgärder som faller utanför bolagsordningens verksamhetsföremål?

Culpa-bedömningen

Handlingsnormer

- Lagar och föreskrifter
- Bolagsordningen
- Lojalitetsplikt
- Instruktioner
- Intern arbetsfördelning
- Delegation av ansvar
- Bolagsstyrningskoden
- Sedvänja
- Fria culpa-bedömningen

Övrigt gällande culpa-bedömningen

- Subjektiv eller objektiv bedömning
  - Betydelsen av personliga kvalifikationer?
- Verksamhetsföremålet och vinstsyftet
  - ”uppenbarlighetskrav” (jfr. NJA 1987 s. 394, NJA 2000 s. 404)
  - business judgment rule
- Reservation mot styrelsebeslut
- Bevisbördan

Kausalitet och adekvans

- Orsakssamband
- Individuell bedömning
- Normskyddsläran
- Beviskrav

Externa ansvaret

Ansvaret gentemot aktieägare och tredje män

- 29 kap. 1 § 2 p. ABL ”genom överträdelse av denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen”
- Prospektansvar
- Skyddsintresset

Direkt och indirekt skada

- Ansvaret mot aktieägare
  - Direkt skada
    - Exempelvis förlust pga aktiehandel baserad på felaktiga uppgifter i årsredovisningen eller överträdelser mot minoritetsskyddsregler som drabbar en enskild aktieägare
    - NJA 2000 s. 404
  - Indirekt skada
    - Skada som drabbar bolaget
    - Begränsningar i möjligheterna att få ersättning

Prop. 1997/98:99 s. 190

”Det kan hävdas att en enskild aktieägare bör ha rätt att utkräva ersättning av styrelsen, om denna genom oaktsam förvaltning av bolaget har minskat värdet på hans aktier. I ett sådant fall är det emellertid i grund och botten fråga om en skada som har tillfogats bolaget. Skadan har drabbat alla aktieägare lika. En aktieägarminoritet har rätt att å bolagets vägnar föra en ersättningstalan mot styrelseledamöterna. Det framstår mot den bakgrunden som mest naturligt att se skadan som någonting som är förknippat med aktieägarens deltagande i bolagsverksamheten och som han därför får finna sig i.”

Doktrin

”...en rätt för enskild associationsmedlem att föra skadeståndstalan för indirekt skada [bör] erkännas endast om den skada som tillfogas associationen reellt riktar sig mot viss eller vissa associationsmedlemmar såsom i fall då likhetsprincipen eller generalklaususulen efterfattas, t.ex. när associationen genom avtal med en medlem på ett otillbörligt sätt gynnat denne medlem på associationens och därmed övriga medlemmars bekostnad” (Johansson, Svensk associationsrätt i huvuddrag, 12 uppl. 2018, s. 405). Jfr NJA 2000 s. 404.

Direkt och indirekt skada

- Ansvaret mot tredje män
  - Direkt skada
    - Exempelvis lån lämnat baserat på felaktiga uppgifter i årsredovisningen
    - NJA 1996 s. 224
  - Indirekt skada
    - Borgenärer mer skyddsvärda än aktieägare?
    - NJA 1979 s. 157

NJA 1979 s. 157

”Om bolaget efter handlingen var – även fränsett det skadeståndskrav för bolaget mot styrelseledamot eller annan vartill den må kunna föranleda – solvent, synes det inte kunna komma i fråga att anse någon bolagets borgenär ha skadats genom åtgärden. Att bolagets förmögenhet minskats med visst belopp innebär visserligen i sådant fall en försämring av situationen för envar som vid tidpunkten för åtgärden var borgenär, nämligen i så måtto att risken ökas för att senare inträffande händelser skall bringa bolaget på obestånd. Denna försämring av situationen för en borgenär genom en åtgärd, efter vars vidtagande bolaget alltjämt bedömes vara i stånd att betala alla skulder allt efter som de förfaller, kan emellertid inte utgöra någon för borgenären ersättningsgill skada.”

NJA 1979 s. 157

” På motsvarande sätt måste man bedöma fall, där bolagets ekonomiska situation vid tidpunkten för den skadegörande handlingen var sådan, att inte samtliga borgenärer skulle ha kunnat påräkna full betalning ens om handlingen inte ägt rum. Med avseende på belopp, för vilket viss borgenär i utgångsläget inte kunde påräkna betalning, innebär handlingen visserligen att den minskar chansen för att borgenären likväl skulle kunna få likvid för beloppet eller någon del därav, nämligen till följd av en senare inträffande, opåräknelig förbättring av bolagets ekonomi. Denna försämring av hans betalningsutsikter kan emellertid inte utgöra någon ersättningsgill skada. (Från belopp som kunnat beräknas åtgå till konkurskostnader kan här bortses.) Skadan är, såvitt gäller belopp för vilket borgenären före den skadegörande handlingen inte kunnat påräkna betalning, redan skedd och står därvidlag inte i något orsakssamband med handlingen.”

Beslut om ansvarsfrihet

- Obligatoriskt beslut på årsstämma; 7 kap. 11 § 1 st. 3 p. ABL
- Även extra stämma; NJA 2009 s. 594 och NJA 1989 c 100
- Uttalande i revisionsberättelsen; 9 kap. 33 § ABL
- Individuellt beslut
- Ansvarsfrihet om majoritet röstar för, men talan kan fortfarande väckas om aktieägare som företräder minst en tiondel av aktierna i bolaget röstar emot
- Möjlighet att skjuta upp beslutet; 7 kap. 14 § 2 st. ABL
- Processförutsättning jämlikt 29 kap. 7 § ABL
- Partiell ansvarsfrihet
- Avser gångna räkenskapsåret

Beslut om ansvarsfrihet

- Undantag
  - 29 kap. 11 § ABL: ”...om det i årsredovisningen eller i revisionsberättelsen eller på annat sätt inte har lämnats i väsentliga hänseenden riktiga och fullständiga uppgifter till bolagsstämman om det beslut eller den åtgärd som talan grundas på.”
  - 29 kap. 12 § ABL; skadeståndstalan som grundas på brott
  - 29 kap. 14 § ABL; konkurs

Talerätt

- 29 kap. 7 § ABL: ”Talan om skadestånd till bolaget enligt 1–3 §§ får väckas, om majoriteten eller en minoritet bestående av ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget, vid bolagsstämman har biträtt ett förslag om att väcka en skadeståndstalan eller, när det gäller en styrelseledamot eller den verkställande direktören, har röstat mot ett förslag om ansvarsfrihet.”
- Talan av bolaget
  - Initiativrätt enligt 7 kap. 16 § ABL alt. påfordran enligt 13 § 2 st. ABL
  - Verkställighet åvilar styrelsen
  - Lydnadsplikt, endast beslut med absolut majoritet binder styrelsen

---

Talerätt

- Talan för bolagets räkning
  - 29 kap. 9 § 1 st. ABL: ”Ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget får i eget namn föra talan om skadestånd till bolaget enligt 1–3 §§. Om en aktieägare sedan talan har väckts avstår från talan, kan de övriga ändå fullfölja denna.”
  - Rättegångskostnadsansvaret, 9 § 2 st. ABL
  - NJA 2002 s. 446 – inget krav på behörighetshandlingar utfärdade av styrelsen. NJA 1993 s. 31 – även berättigad att söka verkställighet av dom
  - Parallella processer av skilda minoritetsgrupper möjliga
  - Bestämmelser om förlikning återfinns i 29 kap. 8 § ABL

Regressmöjligheter

- Solidariskt ansvar enligt 29 kap. 6 § ABL
- Regressmöjligheter vid beslut om ansvarsfrihet för endast vissa befattningshavare

---

Preskription

- 29 kap. 10 § ABL, huvudregeln att talan ska väckas inom ett år från det att årsredovisning och revisionsberättelsen lades fram på bolagsstämman
- 29 kap. 13 § 1 st. 2 p. ABL, yttersta preskriptionsfrist om fem år
- Gäller ej vid brott

Ansvarsförsäkring för ledamot av bolagsledningen

- Effekter på riskfördelningen
- Beslut av bolaget att teckna försäkring
- Avtal om att bolagsledningen ska hållas skadeslös av bolaget
- Fråga om obligatorisk försäkring behandlad i prop. 1997/98:99

Bristtäckningsansvaret

- 17 kap. 7 § ABL 1 st.: ”Om det uppkommer någon brist vid återbäring enligt 6 §, är de personer som har medverkat till beslutet om värdeöverföringen ansvariga för denna. Detsamma gäller de som har medverkat till verkställandet av beslutet eller till upprättandet eller fastställandet av en oriktig balansräkning som har legat till grund för beslutet om värdeöverföring.”
- 17 kap. 7 § ABL 2 st.: ”För ansvar enligt första stycket förutsätts i fråga om styrelseledamot, verkställande direktör, revisor, lekmannarevisor och särskild granskare, uppsåt eller oaktsamhet, och, i fråga om aktieägare och annan, uppsåt eller grov oaktsamhet.”
- Dom T 3684-11 meddelad 12 mars 2012 i Svea hovrätt (även gällande försiktighetsregeln)

Personligt betalningsansvar vid kapitalbrist

---

1. Sedan misstanke om att en kritisk kapitalbrist uppstått ska styrelsen genast låta upprätta en kontrollbalansräkning.
2. Om styrelsen finner att en kritisk kapitalbrist föreligger ska den kalla till en första kontrollstämma och till denna hänskjuta frågan om bolaget ska träda i likvidation.
3. Aktieägarna har åtta månader på sig från första kontrollstämman att läka kapitalbristen.
4. Likvidationsplikt inträder om inte aktieägarna inom åttamånadersfristen på en andra kontrollstämma med stöd av en ny kontrollbalansräkning konstaterar att det egna kapitalet täcker hela det registrerade aktiekapitalet.
5. Om bolagsstämman inte fattar beslut om likvidation ska styrelsen ansöka hos rätten om detta.

Personligt betalningsansvar vid kapitalbrist

---

25 kap. 13 § ABL:

”Styrelsen skall genast upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning

1. när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet, eller
2. när det vid verkställighet enligt 4 kap. utsökningsbalken har visat sig att bolaget saknar tillgångar till full betalning av utmättningsfordringen.”

Personligt betalningsansvar vid kapitalbrist

---

25 kap. 15 § ABL:

” Om kontrollbalansräkningen utvisar att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet, skall styrelsen snarast möjligt utfärda kallelse till en bolagsstämma som skall pröva om bolaget skall gå i likvidation (första kontrollstämman). I fråga om beslutsunderlag och kallelse skall bestämmelserna i 3–6 §§ tillämpas.

Kontrollbalansräkningen och ett yttrande av revisorn över denna skall läggas fram på stämman.”

Personligt betalningsansvar vid kapitalbrist

---

25 kap. 16 § ABL:

” Om den kontrollbalansräkning som har lagts fram vid den första kontrollstämman inte utvisar att det egna kapitalet, beräknat enligt 14 §, vid tiden för stämman uppgick till minst det registrerade aktiekapitalet och stämman inte har beslutat att bolaget skall gå i likvidation, skall bolagsstämman inom åtta månader från den första kontrollstämman på nytt pröva frågan om bolaget skall gå i likvidation (andra kontrollstämman). I fråga om beslutsunderlag och kallelse skall bestämmelserna i 3–6 §§ tillämpas.

Styrelsen skall inför den andra kontrollstämman upprätta en ny kontrollbalansräkning enligt 14 § och låta bolagets revisor granska den. Den nya kontrollbalansräkningen och ett yttrande av bolagets revisor över denna skall läggas fram på stämman.”

Personligt betalningsansvar vid kapitalbrist

---

25 kap. 17 § ABL:

” Allmän domstol skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om

någon andra kontrollstämma inte hålls inom den tid som anges i 16 § första stycket, eller

den kontrollbalansräkning som har lagts fram vid den andra kontrollstämman inte har granskats av bolagets revisor eller inte utvisar att det egna kapitalet, beräknat enligt 14 §, vid tiden för stämman uppgick till minst det registrerade aktiekapitalet och stämman inte har beslutat att bolaget skall gå i likvidation.

I sådana fall som avses i första stycket skall styrelsen ansöka hos tingsrätten om beslut om likvidation. Ansökan skall göras inom två veckor från den andra kontrollstämman eller, om en sådan inte har hållits, från den tidpunkt då den senast skulle ha hållits. Frågan om likvidation kan även prövas på ansökan av en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor i bolaget eller en aktieägare.

Beslut om likvidation skall inte meddelas, om det under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att en kontrollbalansräkning som utvisar att bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet har granskats av bolagets revisor och lagts fram på en bolagsstämma.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.”

Personligt betalningsansvar vid kapitalbrist

---

25 kap. 18 § ABL:

”Om styrelsen har underlåtit att

i enlighet med 13 § upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning enligt 14 §,

i enlighet med 15 § sammankalla en första kontrollstämma, eller

i enlighet med 17 § ansöka hos tingsrätten om att bolaget skall gå i likvidation,

svarar styrelsens ledamöter solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för bolaget under den tid som underlåtenheten består.

Den som med vetskap om styrelsens underlåtenhet handlar på bolagets vägnar svarar solidariskt med styrelsens ledamöter för de förpliktelser som därigenom uppkommer för bolaget.

Ansvaret enligt första och andra styckena gäller inte för den som visar att han eller hon inte har varit försumlig.

I sådana fall som avses i 13 § 1 gäller ansvaret enligt första stycket 1 endast om bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, understeg hälften av bolagets registrerade aktiekapital vid den tidpunkt då styrelsens skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning uppkom. Ansvaret gäller inte om bolagets eget kapital hade stigit över denna gräns efter den angivna tidpunkten men innan kontrollbalansräkningen senast skulle vara upprättad.”

Personligt betalningsansvar vid kapitalbrist

- NJA 2013 s. 725 – frågor gällande förpliktelsens uppkomst
- NJA 2012 s. 858 – ang. möjligheter att läka kapitalbristen. HD fann att fastställande av årsredovisning kunde likställas med kontrollbalansräkning och fann vidare vid beaktande av informations- och åtgärdstiden att ledamöterna inte agerat culpöst
- NJA 2014 s. 948 – ang. borgenärs onda tro vid potentiellt tvångslikvidationsansvar
- NJA 2014 s. 892 – ang. avgående ledamots tvångslikvidationsansvar
- Dom från HD den 15 december 2017 i mål nr 4823-16 – ang. fråga huruvida revisor omfattas av medansvarsbestämmelserna
- Dom från HD den 12 juli 2018 i mål nr T 4448-17 – ang. medansvar för förpliktelser som uppkommer efter konkurs
- 25 kap. 20 a § talan måste väckas inom tre år från förpliktelsens uppkomst och senast ett år från det att förpliktelsen senast skulle ha fullgjorts

---

Ansvaret för bolagets skatter

- 59 kap. 13 § SFL 1 och 2 st.:

” Om en företrädare för en juridisk person uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte har betalat skatt eller avgift, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten eller avgiften.

Betalningsskyldigheten är knuten till den tidpunkt vid vilken skatten eller avgiften ursprungligen skulle ha betalats.”

Straffrättsligt ansvar

- 11 kap. 3 § BrB

”Den som, när han är på obestånd eller när påtaglig fara föreligger för att han skall komma på obestånd, fortsätter rörelse under förbrukande av avsevärda medel utan motsvarande nytta för rörelsen eller lever slösaktigt eller inlåter sig på äventyrligt företag eller lättsinnig ansvarsförbindelse eller vidtar annan sådan åtgärd och därigenom uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försämrar sin förmögenhetsställning i avsevärd mån, döms för vårdslöshet mot borgenärer till fängelse i högst två år. Vad som nu sagts skall gälla även om gärningsmannen inte insåg men hade skälig anledning anta att han var på obestånd eller att påtaglig fara förelåg för att han skulle komma på obestånd.”

Straffrättsligt ansvar

---

30 kap. 1 § ABL

- 1 kap. 7 och 8 §§ - spridning av aktier m.m. i privata aktiebolag
- 5 kap. – underlåtenhet att korrekt föra eller tillhandahålla aktiebok (ej Euroclear)
- 8 kap. 12 och 32 §§ - utse eller vara målvakt
- 8 kap. 18 § andra meningen – felaktig underlåtenhet att sammankalla styrelsesammanträde
- 8 kap. 20 § första stycket – underlåtenhet att kalla suppleant
- 8 kap. 21 § andra stycket – styrelsebeslut utan att alla fått tillfälle att delta och tillfredsställande underlag
- 21 kap. 1, 3, 5 och 10 §§ - låneförbud

Ansvarsgenombrott

- Ansvarsgenombrott gentemot aktieägarna
  - NJA 1947 s. 647
    - Utomobligatorisk skada
    - Inte utövat självständig verksamhet
  - NJA 2014 s. 877
    - Processbolag
- Ansvarsgenombrott gentemot styrelseledamöter
  - RH 2011:24
    - Underkapitaliserat processbolag
    - Oklara ägarförhållanden

Revisorsansvaret

- Enligt 29 kap. 2 § ABL ska en revisor som när han eller hon fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar bolaget ersätta skadan. Detsamma gäller när skadan tillfogas en aktieägare eller någon annan genom överträdelse av ABL, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen.
- Om ett registrerat revisionsbolag är revisor eller särskild granskare, är det enligt andra stycket detta bolag och den som är huvudansvarig för revisionen eller granskningen som är ersättningskyldiga.
- Revisor och revisionsbolag är enligt RevisorsL skyldiga att teckna ansvarsförsäkring.

Den lagstadgade revisionen

- Den lagstadgade revisionsplikten återfinns i 9 kap. 1 § ABL
- Revisorns uppgifter framgår av 9 kap. 3-6 §§ och består bl.a. i att granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning samt avge revisionsberättelse. Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god revisionsredovisning kräver. Arbetsuppgifterna kan enligt 9 kap 4 §. inte begränsas, men väl utvidgas genom beslut av stämman.
- Syftet är att säkerställa ”riktigheten av och förtroendet för den reviderade ekonomiska informationen” (prop. 2000/01:146 s. 40). Begreppet god revisionsredovisning är tänkt att utvecklas över tiden och är beroende av förhållandena i det enskilda bolaget (SOU 1971:15 s. 266). God revisionsredovisning får sin innebörd främst genom FARs publicerade uttalanden, RS Revisionsstandard i Sverige och genom den statliga myndigheten Revisorsinspektionens praxis.
- NJA 1996 s. 224, NJA 1998 s. 734, Hovrätten för Västra Sverige mål 4207-10 dom 15 augusti 2013 (Prosolvia) , NJA 2014 s. 272

Bokföringen i bolaget

- ÅRL och BFL hänvisar till att årsredovisningen samt bokföringen ska upprättas respektive fullgöras i enlighet med god redovisningssed
- Allmänna råd och rekommendationer från Bokföringsnämnden, Rådet för finansiell rapportering samt Finansinspektionen ger innebörd åt den rättsliga standarden god redovisningssed (prop. 1995/96:10 del 2 s. 12)
- HD har i NJA 2009 s. 3 funnit att bokföringen anses avslutad när årsredovisningen upprättats av företagsledningen, d.v.s. innan revisorn tog del av årsredovisningen och utfärdade revisionsberättelsen, och att revisorn därför inte kunde dömas till ansvar för medhjälp till bokföringsbrott

---

Revisorers yrkesetiska ansvar

- Revisorer har ett yrkesetiskt ansvar att iaktta god revisorssed (RevisorsL 19 §)
- ”god revisorssed syftar främst på normer – såväl författningsbestämmelser som i praxis utvecklade normer – för revisorernas yrkesmässiga uppträdande (etiska normer), medan god revisions-sed avser motsvarande normer för hur revisionsuppdrag skall utföras. Det brukar anses att god revisorssed omfattar även god revisions-sed.” (prop. 2000/01:146 s. 88)
- FAR utfärdar yrkesetiska rekommendationer

Begränsning av skadeståndsansvaret

- I NJA 2006 s. 136 anförde HD att man vid bedömningen av jämkningsregeln i 29 kap 5 § ska ta hänsyn till de plikter som åvilat envar av de medverkande på grund av hans organställning och till graden och arten av de olika personernas medverkan. Härutöver ska också möjligheten för revisor att rikta regresstalan mot andra ansvariga organledamöter beaktas.

Revisors ansvar på kontraktuell grund

- Omdiskuterat hur långt uppdraget enligt ABL sträcker sig
- Av god revisors- och revisionssted "följer en rätt för revisorn att lämna råd och förslag till förbättringar med avseende på bolagets redovisning och förvaltning." (SOU 1995:44)
- Frågan om gränsdragningen mellan granskning och rådgivning var uppe för prövning i NJA 1996 s. 224

Riskfördelning och begränsning av ansvaret

- NJA 2014 s. 272
  - Fråga om 29 kap. 2 § ABL omfattat situation där käranden hållit aktierna i kapitalförsäkring
  - Skadeståndsansvarets gräns
- Skiljedom i mål mellan KPMG och Profilgruppen
  - Jämkning av ansvarsbegränsning